

Άρετές καί πάθη

Ή «κυρα-Παράξενη»

Α' (Χρησιμοποιούμε για έποπτικό ύλικό δύο γλάστρες. Ή μία έχει ένα όμορφο λουλούδι καί λίγα τρυφερά χορταράκια. Ή δεύτερη έχει αγριόχορτα -άν είναι δυνατόν μέ άγκάθια- κι ένα λουλούδι στή μέση πού μόλις φαίνεται).

Σήμερα, παιδιά, σās έφερα δύο γλάστρες για νά στολίσουμε τήν αίθουσά μας. Ποιά από τίς δύο σās άρέσει; Ή πρώτη φυσικά. Γιατί δέν μās άρέσει ή δεύτερη; Γιατί τά αγριόχορτα πνίγουν τό λουλούδι. Μπορούμε νά τά ξεριζώσουμε τώρα πού μεγάλωσαν; Δέν είναι εύκολο.

Έτσι μοιάζει, παιδιά, καί ή καρδιά μας, όταν αφήνουμε νά ριζώνουν καί νά μεγαλώνουν μέσα μας οί αδυναμίες μας, οί κακίες καί οί ιδιοτροπίες μας, δηλαδή οί παραξενιές μας. Καί δέν μπορούμε τότε νά τίς κόψουμε εύκολα. Ένω, βλέπετε, άμέσως βγάζουμε τά μικρά χορταράκια *(τά ξεριζώνουμε άπ' τήν πρώτη γλάστρα).*

Θά δούμε σήμερα στήν ιστορία μας δύο πρόσωπα πού θά μās θυμίσουν τίς δύο αυτές γλάστρες.

Β' (Άν δέν υπάρχει δυνατότητα νά αξιοποιήσουμε τήν πρώτη άφόρμηση, χρησιμοποιούμε τή δεύτερη).

Άπό τούς ανθρώπους πού γνωρίζετε, μικρούς καί μεγάλους, σās

άρεσει, παιδιά, ή συμπεριφορά όλων; Θέλετε να είστε κοντά σε όλους; ...

- Όχι.

- Γιατί;

- Γιατί κάποιιοι άνθρωποι δέν έχουν καλή συμπεριφορά.

Σήμερα, θά δοῦμε τί πρέπει να προσέξουμε για να μή γίνουμε κι εμείς ιδιότροποι καί δέν μᾶς θέλουν οι ἄλλοι στήν παρέα τους.

Ἡ ἱστορία μας

Ἡ Ζωή ζοῦσε σέ μία μικρή πόλη πού -ἐκτός ἀπό τό κέντρο πού εἶχε πολυκατοικίες- οἱ πῖο πολλές γειτονίες εἶχαν σπίτια χαμηλά μέ ὁμορφες αὐλές. Οἱ γείτονεσ γνωρίζονταν μεταξύ τους, γιατί ζοῦσαν πολλά χρόνια ἐκεῖ. Τά παιδιά ἔπαιζαν σῖς αὐλές ἀλλά κι ἔξω στούσ δρόμους, πού δέν εἶχαν μεγάλη κίνηση. Οἱ νοικοκυρές ἦταν φίλεσ μεταξύ τους. Μία παραφωνία ὑπῆρχε στή γειτονία: ἡ κυρα-Παρασκευή. Ἦταν καί ἡ μόνη πού ἡ Ζωή δέν συμπαθοῦσε.

Ἡ κυρα-Παρασκευή ζοῦσε τώρα μόνη στό σπίτι. Εἶχε πεθάνει ὁ ἄντρασ της καί οἱ δύο της κόρες εἶχαν παντρευτεῖ σέ ἄλλεσ πόλεις. Ἕνα διάστημα εἶχε ἔρθει καί ζοῦσε μαζί της μία ἀνεπιά της ὀρφανή, πού ὅμως μαρτύρησε μαζί της. Γιατί ἡ **κυρα-Παρασκευή ποτέ δέν ἦταν εὐχαριστημένη μέ τίποτα**. Ἡ ἀνεπιά της προσπαθοῦσε να τρέχει σέ κάθε δουλειά, ἀλλά ἡ κυρα-Παρασκευή φώναζε: «Γιατί ψώνισεσ τέτοιεσ ἄγουρεσ ντομάτεσ;... Γιατί δέν πῆγεσ στό ἄλλο super market πού ἔχει καλύτερα πράγματα;... Γιατί σκουπίζεσ πρῶτα ἀπό πίσω τήν αὐλή καί μετά μπροστά;... Πῶσ ἔκανεσ ἔτσι τό φαῖ;...». Κι αὐτά τά ἔλεγε δυνατά καί τ' ἄκουγε ὅλη ἡ γειτονία. Ἡ κοπέλα δέν ἄντεξε κι ἔφυγε.

Ἀλλά καί μέ τίσ γειτόνισσεσ πιανόταν: «Τά κλαδιά τοῦ δέντρου

μπήκαν στήν αυλή μου καί γεμίζει φύλλα... Γιατί ψήνετε στήν αυλή καί μύρισε καπνιά τό σπίτι μου;... Μαζέψτε τά παιδιά σας πού κά-
νουν φασαρία καί μέ ένοχλοϋν...». Οί γειτόνισσες, εἶναι ἀλήθεια,
προσπαθοῦσαν νά κάνουν ὅ,τι μποροῦσαν, γιά νά μήν τήν προκα-
λοῦν, ἀλλά αὐτή ὄλο καί ἀπό κάτι ἦταν δυσαρεστημένη.

Μιά μέρα ὁ Νικόλας, ἕνας φίλος τῆς Ζωῆς, καθῶς ἔφερε στήν
κυρα-Παρασκευή κάτι πού τοῦ εἶχε παραγγεῖλει νά τῆς ἀγοράσει,
φώναζε ἔξω ἀπ' τήν καγκελόπορτά της γιά νά τοῦ ἀνοίξει: «Κυρα-
Παρασκευήηη!... Κυρα-Παραξενήηη!... Κυρα-Παραξενήηη!». Αὐτή,
πού δέν ἄκουγε πολύ καλά, βγῆκε καί πῆρε ὅ,τι εἶχε ζητήσει, χωρίς
νά καταλάβει τήν προσφώνηση τοῦ σκανταλιάρη τοῦ Νικόλα. Οἱ ἄλ-
λοι ὅμως πού τόν ἄκουσαν σιγογέλασαν, γιατί τούς φάνηκε πιό ται-
ριαστό αὐτό τό ὄνομα ἀπό τό δικό της. Καί τά παιδιά πολλές φορές
τό χρησιμοποιοῦσαν σιγά μεταξύ τους, ὅταν ἦταν νά διηγηθοῦν κάτι
πού τήν εἶχε πάλι νευριάσει.

Ἕνα μεσημέρι ὄλη ἡ οἰκογένεια τῆς Ζωῆς καθόταν στό τραπέζι.
Ἡ μητέρα εἶχε μαγειρέψει μιά νόστιμη σούπα. Ἡ Ζωή ὅμως ἔσπρω-
ξε ἀπό μπροστά της τό πιάτο καί πῆγε στόν πάγκο τῆς κουζίνας νά
πάρει τά μπισκότα της.

- Γιατί, Ζωή, δέν τρῶς τό φαγητό σου; τή ρώτησε ὁ πατέρας της.

- Ἄφου τό ξέρει ἡ μαμά ὅτι δέν μοῦ ἀρέσουν οἱ σούπες! Γιατί
δέν μοῦ ἔκανε κάτι ἄλλο;

- Κάτι ἄλλο; Τί **ἰδιοτροπίες**, τί **παραξενιές** εἶναι αὐτές; Ἡ θά φᾶς
τή σούπα ἢ θά μείνεις νησική.

Ἡ Ζωή κατέβασε τά μούτρα καί σέ λίγο ἔφυγε ἀπό τό τραπέζι.
Κάθισε κάτω στόν διάδρομο ὄλο νεῦρα. Τότε ἄκουσε τή φωνή τοῦ
πατέρα:

«Τήν κακομαθαίνεις, Ἕφη. Τίς προάλλες μοῦ εἶπες ὅτι δέν φό-
ρεσε τό φόρεμα πού τῆς ἀγόρασες, γιατί δέν τῆς ἄρεσε τό χρῶμα.
Προχθές δέν ἔφαγε τά φασολάκια καί τῆς ἔκανες πατάτες. Τώρα
αὐτό. Πρόσεξε, γιατί θά γίνει μία μέρα σάν τήν κυρα-Παρασκευή...».

Τρόμαξε ή Ζωή άκούγοντας αυτά τά λόγια... «Θά γίνω μία μέρα σάν τήν κυρα-Παρασκευή;.. Σάν τήν κυρα-Παράξενη;». Δάκρυα ήρθαν στά μάτια της καί έτρεξε στό μπαλκόνι.

Μετά από λίγο βγήκε καί ή γιαγιά της. Ή Ζωή ρίχτηκε στήν άγκαλιά της.

- Γιαγιά, γιατί ό μπαμπάς εΐπε πώς θά γίνω σάν τήν κυρα-Παράξενη; Τόσο κακό κορίτσι εΐμαι;... Γιατί τό εΐπε;

Ή γιαγιά στάθηκε άμίλητη γιά λίγο καί άντί γιά άπάντηση τήν έπιασε από τό χέρι καί τήν πήγε δίπλα σέ μία μεγάλη γλάστρα.

- Τράβηξε, Ζωΐτσα μου, αυτό τό χορταράκι, γιατί δέν μπορώ νά σκύψω εγώ... Ήραΐα! Τώρα βγάλε κι εκείνο εκεί πίσω πού έχει τόσο μεγαλώσει...

- Άχ! Αυτό, γιαγιά, δέν μπορώ. Πόνεσε τό χέρι. Δέν τραβιέται.

- Έχεις, δίκιο, καρδούλα μου. Τό μικρό βγήκε εύκολα. Τό μεγάλο είναι πολύ δύσκολο νά τό ξεριζώσουμε.

Κάθισε στήν πολυθρόνα της ή γιαγιά καί δίπλα της ή Ζωή.

- Έτσι είναι καί οί **άδυναμίες**, οί παραξενιές μας, Ζωΐτσα μου, σάν τά φυτά. **Μικρός εύκολα τίς παλεύεις καί τίς διορθώνεις. Άν όμως περάσει ό καιρός καί μεγαλώσουν μαζί μας, είναι δύσκολο νά διορθωθούν. Αυτές τίς παραξενιές τίς λέμε ιδιοτροπίες.**

Τήν κυρα-Παρασκευή εγώ τήν ξέρω από μικρό κοριτσάκι. Μαζί μεγαλώσαμε. Ήταν ή πιό μικρή από τά αδέλφια της καί ήταν συχνά άρρωστη. Τής έκαναν όλα τά χατίρια κι έγινε **ιδιοτροπη, δηλαδή, παράξενη καί εγωΐστρια γινόταν πάντα ό,τι ήθελε αυτή.** Στά παιχνΐδια, αν δέν γινόταν τό δικό της, θύμωνε καί έφευγε... Άκόμα καί όταν μεγαλώσε καί έκανε τήν οικογένειά της, πάλι γκρίνιαζε. Εΐχε μαυρίσει τή ζωή τοϋ άντρα της καί τών παιδιών της. Ύποφέρουν οί γύρω της, αλλά καί ή ΐδια δέν μπορεί ποτέ νά ήσυχάσει. Καί όταν γίνεται τό δικό της, πάλι έχει τόσο συγχυστει μέχρι νά γίνει, πού δέν μπορεί πραγματικά νά χαρεί.

Γι' αυτό, Ζωΐτσα μου, έχει δίκιο ό πατέρας σου. Άπό τώρα, καλό

μου, πρέπει να προσέξεις. Μή θέλεις να γίνονται όλα όπως θέλεις εσύ. Δεν ήταν φαρμάκι ή σούπα που δεν έφαγες. Ούτε θα πάθαινες κάτι, αν φορούσες τό γαλάζιο φόρεμα που σου πήρε η μαμά.

Μόνο αν κάποιος σου ζητά κάτι κακό ή άμαρτωλό, να αντιδράς και να μην τό κάνεις... Θυμάσαι που διαβάσαμε τις προάλλες στή Βίβλο για τόν Χριστό μας, που μικρός υπάκουε σε όλα όσα Του ζητούσε η καλή μας Παναγιά και ο προσάτης του ο Ίωσήφ; Έτσι κι εσύ να προσπαθήσεις **να κόψεις τις ιδιοτροπίες σου** και να υπακούς σε ό,τι σου λένε οί δικοί σου.

- Γιαγιάκα μου, θα προσπαθήσω..., ψιθύρισε η Ζωή.

- Και είμαι σίγουρη, παιδί μου, πώς **μέ τη βοήθεια του Θεού** θα γίνεις ένα γλυκό και πρόσχαρο κορίτσι και μία κοπέλα που θα σε χαίρονται όλοι οί γύρω σου. Θα 'σαι η γλυκιά Ζωή και όχι μία παράξενη.

Νικῶ τις ιδιοτροπίες μου

- Τί λέτε, παιδιά, θα τά καταφέρει η Ζωή να γίνει ένα γλυκό κορίτσι χωρίς ιδιοτροπίες;...

- Ναί!...

- Έτσι νομίζω κι εγώ. Γιατί κατάλαβε από μικρή τήν αδυναμία της και αποφάσισε να προσπαθήσει να τήν κόψει. Θυμάστε τί τής είπε η γιαγιά για τά μικρά και μεγάλα χορταράκια;... **Όταν είναι μικρά, εύκολα τά ξεριζώνουμε. Όταν όμως μεγαλώσουν, δεν βγαίνουν. Τό ίδιο συμβαίνει και μέ τις αδυναμίες μας, τις παραξενιές μας, που τις ονομάζουμε ιδιοτροπίες.**

Νομίζω πώς κι εμείς, όπως η Ζωή, δεν θέλουμε να μοιάσουμε στήν κυρα-Παράξενη... Γι' αυτό από σήμερα κιόλας ας προσπαθήσουμε να κόψουμε τις ιδιοτροπίες μας! Άς μή διαμαρτυρηθοῦμε όταν κάτι δεν μᾶς ἀρέσει, ας προσπαθήσουμε να τό κάνουμε! Άς

ζητήσουμε καί **τή βοήθεια τοῦ Χριστοῦ μας**, πού ἦταν πάντα ὑπάκουος στή μητέρα Του, τήν Παναγία μας, ἀλλά καί στό θέλημα τοῦ οὐράνιου Πατέρα.

(Ἄν ἡ πλειοψηφία τῶν παιδιῶν εἶναι τῆς Γ΄ τάξης, μπορούμε νά προσθέσουμε καί τά ἀκόλουθα).

Πότε, νομίζετε, παιδιά, μοιάζουμε κι ἐμεῖς μέ τή μικρή Ζωή; Γιά πείτε μου μερικές ιδιοτροπίες.

* Ἐτοιμαζόμαστε νά πᾶμε μιά ἐπίσκεψη μέ τούς δικούς μας. Τί κρίμα ὅμως! Ἐμεῖς ἀρχίζουμε νά γκρινιάζουμε, γιατί δέν μᾶς ἀρέσει τό ροῦχο πού μᾶς σιδέρωσε ἡ μαμά καί ζητοῦμε νά φορέσουμε ἕνα ἄλλο πού ὅμως εἶναι... ἀσιδέρωτο. Τό ἀποτέλεσμα; Μαλώνουμε μέ τούς γονεῖς μας, γιατί θά ἀργήσουμε. Ἡ ιδιοτροπία μας ἔχει ἤδη πληγώσει ὅλους μέ τά ἀγκάθια τῆς. Τί μπορούμε νά κάνουμε γιά νά διορθώσουμε τήν κατάσταση; **Νά ἀφήσουμε τήν γκρινία** καί νά φορέσουμε ὅ,τι μᾶς ἐτοίμασε ἡ μητέρα μας. Αὐτό θά εἶναι μία μεγάλη νίκη κι ὅλοι θά εἴμαστε ἤρεμοι καί χαρούμενοι.

* Οἱ γονεῖς μας θέλουν νά μᾶς ἀγοράσουν ἕνα παιχνίδι γιά τή γιορτή μας ἢ μία καινούργια τσάντα γιά τό σχολεῖο. Ἐμεῖς δυστυχῶς γκρινιάζουμε γιατί θέλουμε ἕνα ἀκριβότερο παιχνίδι ἢ γιατί δέν μᾶς ἀρέσει τό χρῶμα καί τό σχέδιο τῆς τσάντας. Αὐτό, παιδιά, εἶναι ιδιοτροπία. Κι ἂν δέν τήν ξεριζώσουμε, θά γίνουμε κακομαθημένοι καί γκρινιάρηδες σάν τήν κυρα-Παρασκευή. Πῶς θά τήν ξεριζώσουμε; **Ἄν εὐχαριστοῦμε τούς γονεῖς μας** γιά ὅ,τι δῶρο μᾶς κάνουν, γιατί πολλές φορές μᾶς τό ἀγοράζουν μέ θυσία.

* Ὅσο γιά τό φαγητό, ἂν δέν θέλουμε, ὅπως ἡ Ζωή, νά γίνουμε ἰδιοτροποὶ, **ἄς τρῶμε ὅ,τι μαγειρεύει ἡ μαμά**. Κι ἂν δέν μᾶς ἀρέσει; Ἄς φᾶμε ἕστω μία μικρή μερίδα, χωρίς γκρινία, μέ μπόλικη σαλάτα ἢ τυρί. Εἶναι κι αὐτό μία ἐπιτυχία.

Τίς ιδιοτροπίες μου
νά κόψω προσπαθῶ,
γιά νά κάνω ἕναν γλυκό,
χαρούμενο ἑαυτό.

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Τό σύνθημα τοῦ μαθήματος.
2. Ζωγραφιά.
3. Φυλλάδιο μέ παιχνίδια.
4. Κατασκευή: Λουλούδι σέ γλάστρα.